

m-kret af en obemärkt samhällsställning höjde han sig till rikens högsta värdigheter. — *b)* (bibl.) Andlig okunnighet i förening med ondska. *Mörksens* (gam. genit.) barn, de onda. *Mörksens gerningar*, onda gerningar.

MÖRKGRÅ, -GRÖN, -GUL, se *Mörk*, 5.

MÖRKHET, f. 5. Egenskapen att vara mörk.

MÖRKLAF, m. 2. pl. — *lafvar*. En färglaf på stenar, stundom äfven på marken. Lichen luridus.

MÖRKLÄGD, a. 2. Som har en mörk hy, mörkt ansigte.

MÖRKNA, v. n. o. impers. 1. Blifva mörk. *Luften m-r. Hans hår, hy har m-t. Det m-r, natten börjar inbryta; äfv. det blir mörkt i luften. Det m-r för ögonen*, synen fördunklas. — *Brukas äfv. fig. om person, och betyder då: Få ett mörkt, dystert utseende, t. ex.: Vid dessa ord m-de han i ansigtet, i synen* eller blott *m-de han.* — *Mörknande*, n. 4.

MÖRKNING, f. 2. Se *Skykning*.

MÖRKRÄDD, a. 2. 1) Rädd att vara ensam i mörkret. — 2) (fig. fam.) Se *Skuggrädd*.

MÖRKRÖD, se *Mörk*, 5.

MÖRKTT, adv. (fig.) På ett mörkt sätt: 1) I mörka uttryck. *Tala m.* — 2) Med mörk uppsyn. *Blicka m.*

MÖRKGÖD, a. 2. Som har mörka ögon.

MÖRNA, v. n. 1. Blifva mör. — *Mörnande*, n. 4.

MÖRSARE, m. 5. (t. *Mörser*) Kortare skjutmaskin med vidare lopp, begagnadt enkom till kastning, isynn. af bomber. — *M-batteri*.

MÖRSAREBLOCK, n. 5. Underlag utan hjul för mörsare, svarande mot lavett för kanoner.

MÖRSAREFARTYG, n. 5. Örlogsfartyg, som förer en mörsare, en 12-pundig kanon och några nickor.

MÖRSAREHVALF, n. 5. (fortif.) Särskilt hvalf, framtill öppet, bygd hufvudsakligen för stenmörsare, och anlagdt antingen under fästningsvallen, eller strax innanför ett verk.

MÖRSARESKRAPA, f. 1. (artil.) Skrapa af jern till mörsares rengöring.

MÖRSAREVAGN, m. 2. Artillerivagn, hvarpå föras så väl mörsare som block.

MÖRT, mör't, m. 2. En fisk af Cyprinslägdet, med bred kropp, röda ögon och fenor. *Cyprinus rutilus*.

MÖSS, pl. af *Mus*.

MÖSSA, f. 1. 1) *a)* Hufvudbetäckning för manspersoner, att begagnas i fria luften, af ganska olika form och ämne, såsom kläde, sammet, skinn, m. m. *Taga af sig m-n för någon.* — *b)* Hufvudbonad för fruntimmer, af olika form och tyg, att begagnas inomhus. Se äfv. *Nattmössa*. — 2) (bot.) Betäckning öfver fruktkapseln på Bladmossor. — 3) (hist.) *Mössor* kallades, i förra århundradet, ett politiskt parti i Sverige.

MÖSSBAND, n. 5. Band, hvarmed en frun-

timmersmössa knytes, eller som tjenar till prydnad derpå.

MÖSSBLOCK, n. 5. Se *Möss-stock*.

MÖSSFORMIG, a. 2. Som till formen liknar en mössa.

MÖSS-STOCK, m. 2. Träblock i form af ett människohufvud, som begagnas att derpå forma fruntimmersmössor.

MÖTA, v. a. o. n. 2. 1) Under vandring, färd, fart o. s. v., träffa person eller sak, som kommer ifrån motsatt håll. Säges både om person och sak. *Jag mötte honom utanför stadsporten. M. hvarandra på gatan.* — 2) Gå, begifva sig emot någon kommande. *Möt mig der i morgon kl. 6.* — 3) (neutralt) *M. för rätta*, inställa sig för rätta. — 4) (fig.) *a)* Träffa, drabba. *En stor olycka har mött honom.* — *b)* Inträffa. *Åtskilliga hinder ha mött.* — *M-s*, v. d. Möta hvarandra, sammanträffa. *Komma öfverens att m. på ett ställe.* Säges äfven i fig. mening, t. ex.: *Der m. begge vägarne.*

MÖTE, n. 4. 1) Händelsen, då man möter någon, då tvenne eller flera personer eller ting mötas. *M-t med honom öfverraskade mig på det högsta. Göra, få ett lyckligt m. Gå eller komma någon till m-s*, för att möta någon, t. ex.: *Gå en kommande vän till m-s; (fig.) gå döden till m-s*, gå att trotsa döden, att utsätta sig för dödsfara. *Gå till m-s*, betyder äfv. fig.: uppfylla ens önskingar, t. ex.: *Han går mig till m-s i allt.* Man säger äfv. i samma mening: *Gå ens önskingar till m-s.* — *Syn.* Sammanträffande. — 2) *a)* Aftaladt sammanträde mellan enskilda. *Stämma m. med någon. Jag hade i går ett m. med honom, för att öfverenskomma om saken.* — *Bildar sammansättningen Kärleksmöte.* — *Syn.* Sammanträde, Sammankomst. — *b)* Offentlig sammankomst af personer ifrån flera orter, för att öfverlägga om hvarjehanda viktiga angelägenheter. *Bildar sammansättningarna Riksmöte, Kyrkomöte, och brukas ofta i stället för sistnämde ord, t. ex.: M-t i Upsala 1593.* — *c)* Samling af trupper från flera spridda orter i och för öfning eller annan orsak. *Hans regemente håller, har m. på slätten vid...* *Bildar flera sammansättningar, såsom: Regements-, Kompani-, Rekryt-, Exercis-, Aföningsmöte, m. fl.*

MÖTESKOST, m. sing. Kost för en soldat under tiden af ett möte.

MÖTESPASSEVOLANS, - - - - volånngs, m. 3. Den afgift, som rust- och rotehållare erlægga till kronan, i stället för underhåll in natura åt krigsfolket vid möten.

MÖTESPENNINGAR, m. 2. pl. Penningar till truppers underhåll under ett möte.

MÖTESPLATS, m. 3. 1) Platsen för ett aftaladt möte. — 2) Samlingsplatsen för trupper, som hafva möte.

MÖTESPUNKT, m. 3. Ställe, punkt, der personer eller ting mötas, räkas.

N.

N, änn, n. 5. 1) Fjortonde bokstafven i alfabetet. *a)* Har i allmänhet sitt egna ljud, t. ex.: *Nu, vinna, vin, skinn.* — *b)* *N* i slutet af ett ord har vanligen enkelt ljud, t. ex.: *Lin, grin,*

gen, bön, skön. Undantag derifrån äro: *An, han, kan, den, m. fl.*, i hvilka *n* har dubbelljud. Alla dessa undantag finnas i Ordboken hvart på sitt ställe betecknade. — *Anm.* *N* ljuder enkelt i

dessa undantag
 ställe betecknade.